

News Letter

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ฉบับที่ 9 ประจำเดือน ตุลาคม 2558

ต้นแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการบริหารราชการโดยประชาชน เพื่อประชาชน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2558
ประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเยี่ยม

ปัญหาสุขภาพในปัจจุบัน มักเกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมสุขภาพและมลพิษจากสิ่งแวดล้อม เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจ โรคมะเร็ง ฯลฯ ประกอบกับการเข้าถึงบริการสุขภาพในทุกกระดับไม่ครอบคลุมและไม่เท่าเทียมกัน เกิดความเหลื่อมล้ำและขาดโอกาส จึงนำไปสู่การปรับนโยบายด้านสาธารณสุข เน้นการสร้างสุขภาพ นำการซ่อมสุขภาพ และเน้นการปรับพฤติกรรมสุขภาพทุกระดับ ตั้งแต่บุคคล ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน และตำบล และเน้นพลังของชุมชน/พื้นที่มากขึ้น

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จึงได้ดำเนินโครงการ “พัฒนาตำบลจัดการสุขภาพดี วิสาหกิจชุมชนยั่งยืน” โดยมีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ที่ตำบลเขาต่อ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งโครงการดังกล่าว มีหลักการและแนวคิดดังนี้

หลักการ

“สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง” และ “ชุมชน/ท้องถิ่นเป็นเจ้าของสุขภาพชุมชน”

แนวคิด

การผสมผสานแนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หลักการสาธารณสุขมูลฐาน และแนวคิดทฤษฎี 3ก การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนของการสาธารณสุขมูลฐาน โดยดำเนินการ

1. เชื่อมโยงการดำเนินงานด้านสุขภาพทั้งระบบ

ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงการนำไปปฏิบัติในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงการให้บริการสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระบบเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ หมู่บ้านจัดการสุขภาพ และอสม. นักจัดการสุขภาพชุมชน ที่สามารถเชื่อมโยงรับฟังความคิดเห็นความต้องการบริการสุขภาพของประชาชนทุกคน ทุกกลุ่มวัย และกลุ่มเปราะบางที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

2. เน้นเพิ่มศักยภาพภาคประชาชน และภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและการจัดระบบสุขภาพชุมชน พร้อมขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพผ่านหน่วยงานภาครัฐและกลไกเครือข่ายภาคประชาชนผู้นำท้องถิ่น โดยสร้างการตระหนักรู้ การลด ละ เลิกปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค และการดูแลสุขภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้

ผลจากการดำเนินการ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจถึงการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเรื้อรัง ส่งผลให้อัตราป่วยโรคเรื้อรังลดลง ชุมชนปรับพฤติกรรมมาเน้นการดูแลสุขภาพและป้องกันโรคมากขึ้นโดยการออกกำลังกาย การกินอาหารเป็นยา การบริโภคผักปลอดสารเคมี รวมทั้งเกิดนวัตกรรมด้านสุขภาพ ได้แก่ การใช้นวัตกรรมถุงยาหรือการใช้ถุงยาสีต่างๆ เพื่อแสดงภาวะของโรค ส่งผลทำให้ผู้ป่วยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ได้รับการดูแลจากชุมชน/ครอบครัว โดยการเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อโรคดังกล่าว

รูปแบบการบูรณาการขับเคลื่อนชุมชน จัดการระบบสุขภาพเข้มแข็ง...เมืองไทยเข้มแข็ง

